

тування шляхів розвитку системи освіти та її методичного забезпечення.

Ефективність реалізації прогностичної функції визначається можливістю прогнозування на основі отриманих результатів тенденцій та напрямів подальшого розвитку методичної науки та подолання можливих суперечностей, що виникають у результаті невідповідності між завданнями освіти, особливостями функціонування освітнього середовища, його ресурсним забезпеченням та якістю освітнього процесу.

М. В. Головка, канд. пед. наук, доц.,
кафедра педагогіки та психології,
С. Г. Головка, канд. іст. наук, доц.,
кафедра теорії та історії держави і права

КРЕДИТНО-МОДУЛЬНЕ НАВЧАННЯ У СИСТЕМІ ФУНДАМЕНТАЛЬНОЇ ТА ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ

Узагальнення результату педагогічного експерименту із запровадження кредитно-модульної системи навчання в університеті дає можливість підбити перші підсумки та визначити напрями її подальшого становлення та удосконалення. За цей час сформувано загальні підходи до розробки модульних навчальних робочих програм, які передбачають вивчення логічно завершених модулів (як правило, 2—3 модулі на семестр). Відпрацьовано методику, яка передбачає різноманітну практично спрямовану навчально-пізнавальну діяльність студентів в університеті: робота на лекціях, семінарських та практичних заняттях, підготовка до занять та лабораторних робіт, виконання лабораторних робіт, експрес-контрольні, самостійні роботи, реферати, розрахунково-графічні роботи, творчі завдання тощо. Розроблено систему оцінювання навчальних досягнень, яка включає критерії, зміст рівнів навчальних досягнень, розподіл балів робочої шкали оцінювання тощо. Створено системи вимірників навчальних досягнень, які забезпечують систематичний контроль оволодіння елементами бази знань та рівня сформованості умінь використовувати їх для вирішення прикладних завдань практичного характеру. У цьому контексті доцільно досягати того, щоб кожний вид роботи оцінювався за

встановленими на початку освоєння курсу вимогами. Ефективним мотиваційним чинником є можливість студента отримати заохочувальні бали за додаткові завдання або старанність та своєчасність виконання обов'язкових завдань.

Очевидно, що за умови реалізації кредитно-модульної системи навчання суттєво зростає мотивація систематичної навчально-пізнавальної діяльності студента з одного боку, та об'єктивність і ефективність контролю та оцінювання, з іншого. Можна виокремити такі особливості кредитно-модульної системи, що позитивно впливають на процес навчання: реалізація особистісно-орієнтованого підходу в навчанні; забезпечення глибокої диференціації та індивідуалізації через велику кількість різнопланових завдань та видів групової, індивідуальної, самостійної роботи; здійснення ефективного управління навчальним процесом; систематичний поточний контроль та оцінювання навчальних досягнень; стимулювання активної навчальної та творчо-пізнавальної діяльності студентів.

Все це створює оптимальні умови для реалізації цілей та завдань фахової підготовки. Саме за таких підходів в організації навчання забезпечується формування професійних якостей майбутніх фахівців. Здатність систематично вирішувати творчі завдання, що розвивається у студентів старших курсів, є важливою та необхідною складовою їх майбутньої практичної діяльності.

Разом з тим, кредитно-модульне навчання виявляє свою ефективність також і в системі фундаментальної підготовки, хоча вона здійснюється на початкових курсах. За модульної організації навчального процесу студенти опановують загальнонаукові підходи вивчення закономірностей та явищ, у них формуються навички самостійно навчатися та потреба у постійному саморозвитку. Практика показує, що випускники загальноосвітньої школи, які стали студентами, досить швидко адаптуються до модульного навчання, привчаються систематично виконувати навчальні завдання, самостійно працювати, стають більш відповідальними тощо.

Перспективи поглиблення наступності середньої та вищої освіти визначаються запровадженням 12-ти річної школи, важливою особливістю якої є диференціація навчання: рівнева в основній школі та профільна в старшій. Профільне навчання, спрямоване на створення умов для широкого розвитку творчого потенціалу особистості та визначення навчальних і майбутніх професійних орієнтирів молодій людині, стає важливою складовою в системі неперервної освіти, ефективним засобом реалізації завдань якої є кредитно-модульна система організації навчання.